

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
в.о. ректора УДУНТ, професор

Костянтин СУХИЙ

«26» квітня 2024 року

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою «Менеджмент та адміністрування»
спеціальності 073 «Менеджмент»**

Дніпро – 2024

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

(повне найменування закладу вищої освіти)

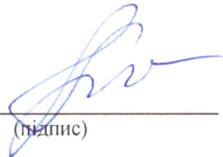
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Анжела ЧЕРЧАТА, к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки, менеджменту та підприємництва;
Валерій ВЕЧЕРОВ, д.т.н., професор, професор кафедри економіки, менеджменту та підприємництва;
Вікторія БОЖАНОВА, д.е.н., професор, професор кафедри економіки, менеджменту та підприємництва;
Надія ШАПА, к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту та підприємництва.

Програму схвалено на засіданні кафедри «Економіки, менеджменту та підприємництва»

Протокол від «19» квітня 2024 року №11

Завідувач кафедри

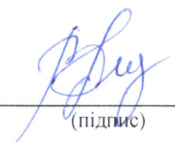

(підпис) (Черчата А.О.)
(прізвище та ініціали)

«19» квітня 2024 року

Схвалено навчально-методичною радою економічного факультету
(назва)

Протокол від «22» квітня 2024 року №5

Голова

(підпис) (Орловська Ю.В.)
(прізвище та ініціали)

«22» квітня 2024 року

Погоджено:

в.о. директор ННІ «Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»
д.т.н. проф.

Владислав ДАНИШЕВСЬКИЙ

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1.1. Метою фахового вступного випробування є забезпечення конкурсних засад при зарахуванні в ННІ «Придніпровську державну академію будівництва та архітектури» на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент та адміністрування» шляхом виявлення рівня підготовленості абітурієнтів по професійно-орієнтованих дисциплінах і оцінки рівня знань та вмінь.

1.2. Основними задачами фахового вступного випробування є перевірка засвоєння системи теоретичних знань і оволодіння практичними навичками застосування знань та умінь, отриманих при вивченні фахових дисциплін циклів бакалаврської підготовки, з метою перевірки здатності студентів до успішного проходження підготовки для здобуття освітнього ступеню «магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент та адміністрування».

На фахові вступні випробування зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент та адміністрування» виносяться завдання з виносяться завдання з наступних дисциплін бакалаврської підготовки:

- Менеджмент.
- Методи прийняття бізнес-рішень в менеджменті.
- Управління персоналом.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми абітурієнти повинні:

знати:

- планувати діяльність організації на стратегічному та тактичному рівнях;
- критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для ефективного управління організацією;
- демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- особливості діяльності функціональних підрозділів підприємств будівельної галузі;
- демонструвати навички оптимізації управління ресурсами та закупівлями підприємств;

вміти:

- ідентифікувати, аналізувати і структурувати проблеми організації, обґрунтовувати методи їх вирішення та забезпечувати умови їх реалізації;
- проектувати ефективні системи управління організаціями, встановлювати зв'язки між елементами системи управління організацією;
- мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень, критично оцінювати їхні наслідки в умовах невизначеності та ризику;
- застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
- вміти застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти, стандарти, методичні документи;
- використовувати у практичній діяльності методи наукового аналізу та досліджень для вирішення конкретних завдань та об'єктно-орієнтованого моделювання;
- здійснювати діагностику діяльності підприємства, ідентифікувати та управляти витратами, визначати фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Навчальна дисципліна «Менеджмент»

Тема 1. Менеджмент як наукова система управління.

Об'єктивні передумови виникнення і сутність управлінської праці. Галузі (види) управління: біологічне, технічне, соціальне. Визначення менеджменту. Інструменти управління. Зміст поняття «менеджмент» та основа сучасної методології менеджменту. Менеджер у порівнянні із підприємцем. Цілі, задачі, об'єкт та предмет менеджменту.

Тема 2. Еволюція менеджменту.

Еволюція менеджменту: школи управління та підходи до управління.

Тема 3. Поняття організації.

Поняття виробничо-господарської організації (ВГО). Елементи (підсистеми) ВГО.

Тема 4. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.

Внутрішні змінні організації: цілі, задачі, структура, технологія, люди. Визначення її характеристики зовнішнього середовища. Фактори зовнішнього середовища прямої і непрямой дії.

Тема 5. Закони, закономірності та функції управління.

Поняття «закон» і «закономірність». Загальні закони управління: закон спеціалізації управління, закон інтеграції управління, закон необхідної та достатньої централізації управління, закон демократизації управління, закон часу. Принципи управління. Основні функції управління.

Тема 6. Управлінські рішення. Моделі й методи прийняття рішень.

Сутність управлінського рішення та його роль в процесі управління. Запрограмовані і незапрограмовані рішення. Підходи до прийняття рішень: інтуїтивний, оснований на досвіді, раціональний. Етапи прийняття раціонального рішення. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінського рішення. Моделі і методи прийняття рішень.

Тема 7. Комунікаційний процес.

Класифікація інформації. Елементи та етапи комунікаційного процесу. Міжособові комунікації. Бар'єри, що виникають на шляху міжособових комунікацій. Організаційні комунікації. Бар'єри, що виникають на шляху організаційних комунікацій.

Тема 8. Функція планування.

Зміст, сутність, необхідність, форми й види внутрішньорганізаційного планування. Перспективне планування: довгострокове й стратегічне планування. Етапи процесу стратегічного планування. Основні інструменти реалізації стратегічного плану: тактика, політика, процедури, правила. Управління реалізацією стратегічного плану. Середньострокове й поточне планування.

Тема 9. Функція організації.

Визначення й сутність функції організації. Делегування, відповідальність, повноваження як засоби реалізації функції організації. Перешкоди до ефективного делегування та рекомендації щодо їх подолання. Загальна характеристика оргструктур. Механістичні та органічні оргструктури. Види оргструктур. Характеристика переваг та недоліків певних видів оргструктур.

Тема 10. Функція мотивації.

Сутність і еволюція поняття «мотивація». Визначення понять «потреби» і «винагороди». Змістовні теорії мотивації: теорія Маслоу, теорія Мак Клеllandа, теорія Герцберга. Процесуальні теорії мотивації: теорія чекань, теорія справедливості.

Тема 11. Функція контролю.

Сутність функції контролю. Об'єктивні передумови виникнення контролю. Види контролю. Етапи процесу контролю.

Тема 12. Методи управління.

Система і класифікація методів управління. Адміністративні і організаційні методи управління. Економічні, соціально-психологічні і правові методи управління.

Тема 13. Стили управління.

Стили управління: авторитарний, демократичний, ліберальний.

Тема 14. Основи управління персоналом.

Принципи підбору й розстановки персоналу. Оплата і стимулювання праці. Розвиток потенціалу кадрів. Управління діловою кар'єрою в організації.

2.2. Навчальна дисципліна «Методи прийняття бізнес-рішень в менеджменті»**Тема 1. Сутність управлінських рішень та процес їх прийняття.**

Сутність та зміст управлінських рішень (УР). Структура процесу прийняття УР. Ознаки УР та вимоги до їх прийняття. Основні етапи розробки та прийняття УР в менеджменті. Системний та ситуаційний підходи до прийняття УР.

Тема 2. Людський фактор і психологічні аспекти управлінських рішень.

Місце людського фактору у процесі прийняття рішень. Психологія особистості та стилі прийняття управлінських рішень. Неформальні аспекти розробки рішень.

Тема 3. Огляд наукових методів прийняття рішень

Поняття «метод прийняття рішень», особливості вибору методу та умов прийняття управлінських рішень. Методи діагностики проблеми управління. Методи генерації ідей, оцінювання і вибору варіанта рішення.

Тема 4. Моделі та методи прийняття оптимальних рішень

Математичне моделювання економічних систем. Математичне програмування як засіб прийняття оптимальних управлінських рішень. Задачі лінійного програмування

Тема 5. Як досягати вищого результату при прийнятті управлінського рішення. Реалізація управлінського рішення.

Вплив системи менеджменту на процес прийняття УР. Індикатори правильності УР. Вибір стратегії прийняття УР для досягнення вищого результату. Технології реалізації управлінських рішень. Оформлення управлінських рішень. Забезпечення виконання прийнятих рішень. Процес реалізації рішень і його регулювання.

Тема 6. Математичні методи розробки рішень у логістичній діяльності

Завдання логістики. Постановка транспортної задачі. Алгоритм розв'язання задачі. Типи транспортних задач: за критерієм вартості, за критерієм часу та декількома критеріями.

Тема 7. Експертні методи в розробці управлінських рішень

Експертні оцінки в системі евристичних методів. Методи проведення експертних оцінок та оцінка узгодженості думок експертів.

Тема 8. Методи прогнозування в розробці управлінських рішень

Сутність та значення прогнозування для прийняття УР. Кількісні методи прогнозування. Якісні методи прогнозування

Тема 9. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності

Сутність невизначеності, погрози та можливості. Особливості прийняття рішень в умовах невизначеності та зовнішньої загрози. Типи війни. Технології прийняття рішень в умовах війни

Тема 10. Прийняття стратегічних управлінських рішень

Стратегічний менеджмент і стратегічні рішення. Стратегічне мислення і бачення. Процес установлення організаційних цілей.

2.3. Навчальна дисципліна «Управління персоналом»

Тема 1. Управління персоналом у системі менеджменту організації.

Управління персоналом як наука. Історія розвитку науки управління персоналом. Об'єкт предмет та методи вивчення. Сутність понять «управління персоналом», «менеджмент персоналу», «персональний менеджмент», «кадровий менеджмент». Роботи, що входять до складу управління персоналом. Класифікація персоналу організації та підприємств.

Тема 2. Концепції управління персоналом підприємства. Система управління персоналом.

Еволюція концепцій і теорій управління персоналом: концепції застосування людського чинника у виробництві, теорії людських ресурсів, теорії людського капіталу. **Системний підхід в управлінні персоналом організації.** Логіка системного підходу в управлінні персоналом організації. Розподіл і диференціація роботи з персоналом між рівнями управління в організації зі складною ієрархічною побудовою. Підсистеми роботи з персоналом. Концепція управління персоналом та процес її розроблення.

Тема 3. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації.

Сучасна кадрова політика організації: поняття, складові та послідовність формування. Принципи управління персоналом. Сутність стратегії управління персоналом та її місце у загальній стратегії розвитку виробничо-господарської організації. Види загальних стратегій та їх зв'язок зі стратегією управління персоналу. Послідовність розроблення стратегії управління персоналом організації.

Тема 4. Кадрове планування в організаціях.

Сутність, головні завдання та види кадрового планування. Основні принципи планування кадрів. Складання різних видів кадрових планів: план кадрових потреб, план забезпечення кадрових потреб. Фази кадрового планування. Стратегічний план роботи служби управління персоналом.

Тема 5. Організування набору і відбору кадрів.

Сутність та послідовність набору кадрів. Переваги та недоліки внутрішнього та зовнішнього добору кадрів. Способи набору кадрів. Процес відбору кандидатів на посаду. Структура і зміст моделі робочого місця. Побудова професіограми за необхідними й допустимими якостями особистості працівника. Методи і техніки досліджень компетенції працівників. Штучний інтелект для складання резюме: особливості складання, обмеження та наслідки.

Тема 6. Оцінювання і атестування персоналу організації.

Сутність та значимість оцінювання персоналу. Системний підхід до оцінювання персоналу. Засади застосування систем оцінювання працівників. Методи оцінки персоналу. Мета та процедура атестування персоналу організації.

Тема 7. Плинність кадрів та шляхи її скорочення.

Плинність кадрів і її роль у системі управління. Етапи аналізу плинності кадрів. Визначення економічного збитку внаслідок плинності персоналу. Шляхи скорочення плинності кадрів.

Тема 8. Професійний розвиток персоналу.

Сутність професійного розвитку персоналу. Управління розвитком компетенцій персоналу. Планування і управління службовими кар'єрами працівників: сутність кар'єри; варіанти та стадії кар'єри в управлінні; моделі кар'єри; процес управління кар'єрою в організації. Навчання персоналу організації: цілі та основні форми.

Тема 9. Мотивація персоналу.

Визначення поняття «мотивація», її вплив на трудову діяльність персоналу. Задачі, які може вирішувати керівництво за допомогою процесу мотивації. Аналіз змістовних та процесуальних теорій мотивації та їх використання у практичній діяльності менеджера по персоналу. Методи мотивації.

Тема 10. Ефективність управління персоналом організації.

Сутність ефективності управління, критерії і методи її оцінювання. Загальні показники економічної ефективності організації. Показники ефективності процесів управління. Показники ефективності праці управлінських працівників. Оцінювання ефективності діяльності служби управління персоналом.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій тестовій формі. Кожного року перелік тестових питань оновлюється на 30%. Абітурієнт на початку випробування отримує пакет документів, до складу якого входять: екзаменаційний білет, аркуш відповідей та вкладка. Екзаменаційний білет містить 15-ть питань та по 5-ть фіксованих відповідей до кожного питання (тільки одна відповідь є правильною). Протягом фіксованого часу вступнику належить виконати запропоновані тестові завдання. На виконання завдань надається 60 хвилин.

Усі відповіді повинні бути занесені до основного поля аркуша відповідей у вигляді будь-якої позначки в області чотирикутника, що відповідає номеру правильної, на вашу думку, відповіді.

Якщо вступник зробив помилку на основному полі аркуша відповідей, необхідно виправити їх, скориставшись полем для виправлення помилок, яке розташовано в правій частині аркуша відповідей. Для виправлення відповідей, які вступник вважає за неправильні, необхідно поставити будь-яку позначку у чотирикутник поля для виправлення помилок відповідно до питання з неправильною, на думку абітурієнта, відповіддю в основному полі. Надані відповіді в межах поля для виправлення помилок будуть зараховані замість відповідних, поданих на основному полі для відповідей.

Оцінювання знань вступників за результатами тестування здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів (100 + сума отриманих балів з тестування). В залежності від складності питань кожне з них оцінюється наступним чином: питання з 1-го по 7-ме включно оцінюється в 4-ри бали; з 8-го по 13-те включно – у 8-м балів; 14 те та 15-те питання оцінюються в 12 балів кожне.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Навчальна дисципліна «Менеджмент»

1. Вечеров В.Т., Міщенко А.П., Котуранова Т.В. Основи менеджменту. - Дніпропетровськ: «Свідлер», 2012.- 352 с.
2. Довгань Л.Є., Малик І.П., Мохонько Г.А., Шкробот М.В. Навчальний посібник. К.: КПІ, 2017.-271 с.
3. Мазараки А. Основи менеджменту. Підручник. К.: Фолио. 2014. – 848 с.
4. Мартыненко Н.М. Основы менеджмента: Учебник.-К.: Каравелла, 2003. -496 с.
5. Мищенко А.П. Основы менеджмента: Учеб. пособие. – Д.: Изд-во ДУЭП, 2005.-312 с.
6. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навч. посіб.-К.: КОНДОР, 2013.- 556 с.
7. Рульєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Підручник. К.:ЦНЛ. 2019.-312 с.
8. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підруч.- К.: Академвидав, 2003.- 608с.

Навчальна дисципліна «Методи прийняття бізнес-рішень в менеджменті»

1. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 187 с.
2. Измайлова О.В. Методи прийняття багатокритеріальних рішень в інформаційних системах: Навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2002. – 112 с.
3. Кігель В.Р. Математичні методи прийняття рішень у ефективному підприємстві: Монографія. – К.: ІЕУГП, 1999. – 269 с.
4. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: Монографія. – К.: ЦУЛ, 2003. – 202 с.
5. Колодний В.В. Основи теорії прийняття рішень: Навчальний посібник. – Вінниця, ВДТУ, 2003. – 70 с.
6. Менеджмент: прийняття управлінських рішень. Практикум : навч. посіб. / О. В. Щербина, А. В. Вакуленко, М. Ю. Кужель, В. В. Сироватко. — К.: КНЕУ, 2011. — 189 с
7. Морозов А.О., Косолапов В.Л. Інформаційно–аналітичні технології підтримки прийняття рішень на основі регіонального соціально–економічного моніторингу. – К.: Наукова думка, 2002. – 231 с.
8. Петров Э.Г., Новожилова М.В., Гребенник И.В., Соколова Н.А. Методы и средства принятия решений в социально–экономических и технических системах: Учебное пособие. – Херсон: ОЛДИ–плюс, 2003. – 380 с.
9. Приймак В.М. Методи прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008. – 240 с.
10. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін. ; за ред. Ю. Є. Петруні. – [3-тє вид., переробл. і доп.]. – Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. – 209 с.
11. Теорія прийняття рішень : підручник. / М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко та ін. ; за заг. ред. М. П. Бутка. - К. : «Центр учбової літератури», 2015.-360 с.
12. Тоценко В.Г. Методы и системы поддержки принятия решений. Алгоритмический аспект. – К.: Наукова думка, 2002. – 382 с.
13. Юрков О.С. Теорії прийняття рішень: курс лекцій. – Мукачево : МДУ, 2016. – 140 с.
14. Юхимчик С.В., Азарова А.О. Математичні моделі ризику для систем підтримки прийняття рішень. – Вінниця: УНІВЕРСУМ–Вінниця, 2003. – 188 с.

Навчальна дисципліна «Управління персоналом»

1. Конституція України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254k/96вр>
2. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Балабанова Л.В. Управління персоналом : навч. посіб. / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак. -К. : Професіонал, 2006. -512 с.
4. Данюк В.М. Управління персоналом: підручник / В.М. Данюк. А.М. Колот, Г.С. Суков та ін.. — К.: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2013. — 666с.
5. Делія О. Ефективна комунікація в управлінні персоналом / О. Делія // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2012. – Вип. 1 (6). – С. 36–40.
6. Дмитренко Г. А. Стратегический менеджмент: целевое управление персоналом организаций: Учебное пособие. – К.: МАУП, 1998.-
7. Жуковська В.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посіб. / В.М. Жуковська, І.П. Миколайчук. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. - 293 с.

8. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. Посібник. – К.: КНЕУ, 1998.- 138 с.
9. Крушельницька О. В. Управління персоналом : навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К. : Кондор, 2013 – 453 с.
10. Палеха Ю.І. Ключі до успіху, або організаційна та управлінська культури / Ю.І. Палеха. – К.: Вид-во Європейського університету фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу, 2011. – 211 с.
11. Савельєва В.С. Управління персоналом : навч. посіб. / В.С. Савельєва, О.Л. Єськов. - К. : Професіонал, 2005. - 336 с.
12. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/984_011
13. Хміль Ф.І. Менеджмент: Підручник. – К.: Вища шк., 1995.- 305 с.
14. Хміль Ф.І. Управління персоналом : підручник / Ф.І. Хміль. - К. : Академвидав, 2006. -606 с.
15. Щекин Г.В. Основы кадрового менеджмента: учебник. – К.: МЗУУП, 1993.- 276с.
16. Щекин Г.В. Теория и практика управления персоналом. – К.: 1998.- 206 с.
17. Щербак В. Г. Управління персоналом підприємства / В. Г. Щербак. – Харків: Вид.дім «ІНЖЕК», 2013. – С. 208.